

Bediüzzaman'ın Tabiatçılara Karşı Müdafaa Stratejisi

[Said Nursî](#), gerçeklere susamış akıl ve kalblere mükemmel bir tefekkür turu takdim eder. Kâinattaki düzeni ve intizamı tarif ederken akıllı bir mızrap gibi kullanır. Kalb telleri üzerinde vura vura gafleti dağıtır, basiret gözünü açar. Sebeplerin kısır döngüsüne kapılmış insanlığın elinden tutar, göklerin, yerin ve içlerinde bulunan her şeyin yaratıcılarını tesbih ettiklerini anlatarak marifet iklimine götürür.

Bediüzzaman Said Nursî'nin, "**Kâinattan Hâlikını soran bir seyyah**" gibi yaptığı fikrî seyahatinden; Allah'ın varlığını, İslâm dâvâsının doğruluğunu ve Kur'ân-ı Kerimin i'cazını ispatı hususunda yaptığı izahlardan söz ettiğimizde, hatırimıza hemen "*stratejik müdafaa*" terimi geliyor.

Said Nursî'nin yaşamış olduğu ağır şartları, gördüğü amansız baskıları, uğradığı dayanılmaz hücumları ve bu hareketler karşısında İslâmı müdafaa için takip ettiği metodu göz önüne getirirsek; bunlar, ancak "*stratejik müdafaa*" ifadesiyle karşılanabilir.

Said Nursî'nin Türkiye içinde ve dışında talebeleriyle ve ilminden istifade eden diğer mü'minlerle elele vererek aldığı netice, onun "*stratejik müdafaa*" üslubundan kaynaklanmaktadır.

Dış ve İç Âlemde

Tefekkür, İslâmî bir vecibedir. Hâdiselerden ibret almak ibadetlerin en efdalidir. Yaratıcısını tanıması, Onun varlık ve birliğini idrak etmesi için Cenab-ı Hak insana düşünme kabiliyeti vermiştir. İnsanın kâinatta sergilenen hârika sanat eserleri ve kudret mûcizeleri üzerinde düşünmesi, onu doğrudan doğruya **Vâhid, Kadir ve Latîf** olan Allah'a götürür. Kâinatta küçük büyük her bir varlıkta tecelli eden İlâhî Kudreti tefekkür etmek; hakikati öğrenmenin ve onu içimizde hâkim kılmamanın tabii yoludur. Zaten büyük varlıklar üzerinde yapılan tefekkürle küçük varlıklar üzerinde yapılan tefekkür arasında fark yoktur.

Tefekkür, âlimler için daha da zaruridir. Çünkü insanları hak ve hakikata onlar sevkeder; çizdikleri tefekkür yolu üzerine işaret levhaları koyarak insanların kalblerindeki perdeyi kaldırır. Bu hususta Cenab-ı Hak şöyle buyuruyor:

"De ki: Yeryüzünde gezin de görün: Allah mahlukatı ilk önce nasıl yaratmış, sonra da ikinci bir inşâ ile nasıl vücuda getiriyor. Şüphesiz ki Allah'ın kudreti her şeye kâfi gelir."²

"Muhakkak ki, göklerin ve yerin yaratılışında ve gece ile gündüzün değişmesinde akıl sahipleri için Allah'ın varlık ve birliğine, kudret ve

---

*rahmetine işaret eden pek çok deliller vardır."*³

"Kulları içinde ancak âlim ler Allah'tan korkar."⁴

Bu meseleye dair pek çok âyet-i kerime vardır. İlhamını Kur'ân'dan alan Said Nursî, gerçeklere susamış akıl ve kalplere şâhâne ve mükemmel bir "*tefekür turu*" takdim etmektedir. İnsanları, büyüleyici bir güzelliğe ve seyri doyumsuz bir manzaraya sahip olan varlık tabloları önünde durdurur, sırlarını ince ince anlatır. Kâinattaki düzeni ve intizamı tarif ederken akılları bir mızrap gibi kullanır, kalp telleri üzerine vura vura, gafleti dağıtır, basiret gözünü açar. Sebeplerin kısır döngüsüne kapılmış, faniliğin zifiri karanlığına batmış olan insanlığın elinden tutar; göklerin, yerin ve içlerinde bulunan her şeyin Yaraticılarını tesbih ettiklerini anlatarak ilim ve marifet iklimine götürür.⁵

[Said Nursî](#) tabiatı müşahede ederken, mükemmel ve derin mânaları idrak eder. Bu hususiyeti, onun, bu meseleler için lâzım olan her şeye sahip olduğunu gösterir. Bunlardan birisi, ihlâsıdır. Bediüzzaman ihlası sayesinde, kâinatın yaratılış maksadını berrak bir şekilde kavramış, ders ve ibretler çıkarmıştır. Çünkü ihlâslı bir insan, güçlübir alıcı cihaza benzer.

Bediüzzaman, üstün bir akla, parlak bir zekâyâ, güçlü bir hâfızaya, eşsiz meleke ve kabiliyetlere sahipti. Zaten bu vasıflarından dolayı "**Bediüzzaman**" ünvanıyla anılmıştı.

Said Nursî, din ve fen ilimlerini tahsil ederken büyük bir ciddiyet ve gayret göstermiştir. Daha on dört yaşındayken Kur'ân-ı Kerimi hıfzetmiş; dil, edebiyat, belağat, tefsir ve fıkıh gibi ilimlerden icazet almıştı. Ayrıca, matematik, astronomi, fizik, kimya, felsefe, jeoloji, tarih ve coğrafya gibi fen ilimlerini elde etmiş; hattâ bu ilimlerin bazıları hakkında eserler telif etmişti.

İlim Asrı

Fitrat insanı imana götürür. Selim bir görüş imana götürür. Selim bir akıl imana götürür. Yani iman için çok çeşitli yollar vardır. Bütün yollar aynı sonuca varır.

Said Nursî'nin yaşadığı dönemde (1876-1960) fen ilimleri sahasında büyük ilerlemeler gerçekleşti. Ancak bu ilimleri öğretenler onu dinsizliğe âlet ediyorlar, akıl ve zihinlerde İslâmiyet hakkında şüphe meydana getiriyorlardı. İslâmla barışık olan bu ilimleri, kasdî olarak İslâmın aleyhinde kullanıyorlardı. Bir medeniyet dini olan İslâmı, ilerlemeye, teknolojiye karşıymış gibi gösterme gayretinin içine girmişlerdi.

Birisinin bu yanlış gidişe "**Dur!**" demesi gerekiyordu. Bunu Bediüzzaman Said Nursî yapmıştır. Asrımız insanının hastalığının "imansızlık" olduğunu teşhis ederek Cenab-ı

Hakkın varlık ve birliğini, İslâmın her asra hitap eden bir din olduğunu, zaman geçtikçe Kur'ân'ın tazeliğini ve gençliğini koruduğunu, Resulullahın (a.s.m.) getirmiş olduğu hidayet nuruna bütün insanlığın muhtaç olduğunu gösterdi. Akla ve ilme dayanarak tefekkür yoluyla küfür selinin önüne set çekti. Dinî ilimlerle fen ilimleri arasında çıkartılan kavga ve kargaşayı giderdi. Bu hususta şöyle diyordu:

"Vicdanın ziyası ulûm-u diniyedir. Aklın nuru, fûnun-u medeniyedir. İkisinin imtizacıyla hakikat tecelli eder. O iki cenah ile talebenin himmeti pervaz eder. İftirak ettikleri vakit, birincisinde taassup, ikincisinde hile, şüphe tevellüd eder."⁶

Stratejik Müdafaa

[Said Nursi](#)'nin yaşadığı dönemde İslâm dünyası maddi ve mânevi felaketlerle yüz yüze bırakılmıştı. Bütün Müslümanları yekvücut halde tutan hilafet müessesesini parçalayan Batı, birlik ruhunu dejenere etmiş, zehirini İslâma akıtmıştı. Çünkü, düşmanlık, saldırganlık ve yağmacılık üzerinde şekillenen Avrupa, biliyordu ki, hedefine varmada önünde en büyük engel İslâmiyetti. Bu engeli bertaraf etmek için Müslümanları Kur'ân'dan soğutacak, dinlerinde şüpheyi düşürecek. Bunun için her fırsatı değerlendirdi, bütün imkânını kullandı. Bir İngiliz politikacısı olan Gladstone'nun bu hususta şöyle bir sözünakledilir:

"Bu Kur'ân Müslümanların elinde kaldıkça biz onlara hâkim olamayız. Ne yapıp yapmalıyız, ya Kur'ân'ı ortadan kaldırmalıyız veya Müslümanları ondan soğutmalıyız."

Yapılan plânların, kurulan tuzakların hedef ve maksadını yakından fark eden Bediüzzaman bu söze büyük bir tepki gösterdi ve şöyle haykırdı:

"Kur'ân'ın sönmez ve söndürülmez mânevî bir güneş olduğunu ben dünyaya göstereceğim ve ispat edeceğim."⁷

Çünkü, hedefine doğru ilerleyen düşmanın, engellenmesi ve peşpeşe gelen yenilgilerin durdurulması gerekiyordu. Bunun için de "stratejik müdafaa" için hazırlık

---

yaptı. İşte burada Said Nursî'nin Batının plânları karşısında bir nevi stratejik müdafaa olan tabiatı tefekkür ederek Kur'ân'ın îcazını, risaletin doğruluğunu, Allah Teâlânın varlık ve birliğini ispat etmeye çalışması devreye girer ki, bu hususta kaleme aldığı kitaplar, hiç şüphesiz böyle bir müdafaa için en yeni ve en modern eserlerdir. Ayrıca, böyle bir üslûbu tercih etmesi de, onun fevkalâde üstün bir şahsiyete sahip olduğunu gösterir.

Tefekkür Üslubu

Bediüzzaman'ın üslubu; ilmî dayanağı, tutarlı mantık örgüsü, meseleleri kavrayışı, şiiriyeti, geniş ufku; güçlü, açık ve sağlam ifadesiyle farklı bir üsluptur. Bu üslup, zihinlerde şüphe ve tereddütler doğuran terimlerden, ruhsuz felsefik tabirlerden uzaktır. Said Nursi kullandığı bu üslupla, felsefik delillerin sergilenmesi haline gelen kelamı, ilmî hakikatlere dayalı, ona hareket ve hayat kazandıran bir ekol haline getirmiştir. Böylece kelam, belli bir kesime hitap eden bir ilim olmaktan çıkmış, çeşitli kültürel ve fikrî seviyelere uygun faydalı, sosyal bir akım şekline girmiştir.

Bediüzzaman'ın Başarısı

Bediüzzaman'ın yüz otuza ulaşan eserleri yalnızca Türkiye'de değil, dünyanın her tarafında büyük bir hizmet görmektedir. Risalelerin *Arapçaya, İngilizceye, Kürtçeye, Fransızcaya, Almancaya, Urduçaya* ve diğer dillere yapılmış tercüme yapıları vardır. Ayrıca, muhtelif dillerde master ve doktora tezleri yapılmıştır. Bütün bu neticeler, Bediüzzaman'ın ihlâsını ve Allah rızasından başka bir gayesinin bulunmadığını gösterir.

Hiçşüphesiz, kalpten çıkan bir şey, diğer kalplere kolay ulaşır. Daha da önemlisi [Bediüzzaman](#) asrın ruhunu kavramış, İslâmiyetin stratejik müdafaa üslûbunu kullanmıştır.

* * *

1. Mısır'da faaliyetini sürdüren Muhtârü'l-İslâmî Gazetecilik ve Yayıncılık adlı kuruluşun genel koordinatörüdür. 700'ün üzerinde kitap yayınlayan Hüseyin Aşur ayrıca üç de dergi çıkarmaktadır:

- 1) *Fikir ve edebiyat dergisi: el-Muhtârü'l-İslâmî*
- 2) *Kadın dergisi: Hacer*
- 3) *Çocuk dergisi: Zemzem.*

el-Muhtârü'l-İslâmî'de Bediüzzaman Said Nursî ve Risale-i Nur hakkında pek çok yazı yayınlayan Hüseyin Aşur, şu anda Risale-i Nur Külliyyatı'ndan küçük boy risalelerin basım ve dağıtımına başlamış ve Bediüzzaman'ı çocuklara tanıtan bir kitap hazırlamıştır.

-
2. *Ankebut Sûresi, 20.*
  3. *Âl-i İmran Sûresi, 190.*
  4. *Fâtır Sûresi, 28.*
  5. *Prof. Dr. Muhsin Abdülhamid.*
  6. *Bediüzzaman Said Nursî. Münazarat, s. 72.*
  7. *Bediüzzaman Said Nursî. Tarihçe-i Hayat, s. 47.*